

KOLLEKTIVAVTAL

mellan Sjöfartens Arbetsgivareförbund och Sjöbefälsföreningen angående löne- och allmänna anställningsvillkor för FARTYGSBEFÄL, som är anställda i rederier anslutna till Sjöfartens Arbetsgivareförbund, vilka i huvudsak bedriver HAMNBOGSERING gällande fr.o.m. 1 februari 2017.

§ 1

För fartygsbefäl, som omfattas av detta avtal, gäller nedanstående bestämmelser, vilka ersätter respektive kompletterar motsvarande bestämmelser i storsjöavtalen för befälhavare och styrmän.

§ 2

ARBETSTID

Bestämmelserna i detta avtal innebär sådant undantag från sjöarbetstidslagens (SALs) tillämpning varom talas i 13 § SAL. Parterna är ense om, att 12 § SAL äger tillämpning.

Ordinarie arbetstid på fartyg i hamnfart

Mom. 1. Med hamnfart förstås den fart, som förekommer inom respektive trafikområde, sådant detta bestämmes enligt praxis på varje hemort och på övriga orter sådant det fastställs.

Vid förflyttning mellan hamnområden med enkel besättning tillämpas reglerna för hamnfart.

Dygn, då fartyg gått i såväl hamnfart som annan fart, hänförs fartyget i farthänseende till den fart fartyget gått de flesta timmarna under detta dygn.

Mom. 2. Den ordinarie arbetstiden skall utgöra 35 timmar per vecka, raster inräknade, eller multiplar därav dock högst 12 timmar per tjänstgöringsdygn.

Den ordinarie arbetstiden skall förläggas på helgfria vardagar måndag-fredag mellan kl 06.00-18.00 och på helgfri lördag mellan kl 06.00-12.00.

Ordinarie arbetstid kan ej utläggas på påsk-, pingst-, midsommar-, jul- eller nyårsafton.

Inträffar helgdag under veckan eller under tjänstgöringsperioden (varmed avses i schemat angivna tjänstgörings- och tjänstgöringsfridagar), minskas den ordinarie arbetstiden under veckan eller tjänstgöringsperioden med åtta timmar för varje sådan dag. För påsk-, pingst-, midsommar-, jul- eller nyårsafton minskas den ordinarie arbetstiden med fyra timmar per vecka eller tjänstgöringsperiod för varje sådan afton.

Mom. 3. Utöver i mom. 2 angiven ordinarie arbetstid skall ytterligare 10 timmar per vecka eller multiplar därav uttas under beredskapstjänstgöring eller på sätt som anges i mom. 2 ovan.

Mom. 4. Arbetsgivaren och fartygsbefälets lokala fackklubb överenskommer om arbetstids-, tjänstgörings- och beredskapsschema. Sådana scheman bör omfatta minst en månad och finnas tillgängliga ombord.

Avvikelse från schema kan göras vid sjukdom, fartygsreparation eller annan omständighet, över vilken arbetsgivaren ej råder.

Protokollsanteckning

Införandet av tjänstgöringsschema får inte innebära att de avlösningssystem som tillämpas vid detta avtals ikraftträdande försämras.

Mom. 5. Fartygsbefäl kan åläggas att fullgöra s k beredskapstjänst enligt följande:

- 1 Vardag räknat från arbetstidens slut till arbetstidens början påföljande morgon eller kl 06.00.
- 2 Lördag från arbetstidens slut till söndag morgon kl 06.00.
- 3 Lördag, påsk-, pingst-, midsommar-, jul- eller nyårsafton från kl 06.00 till påföljande sön- eller helgdag kl 06.00.
- 4 Söndag från kl 06.00 till arbetstidens början påföljande morgon eller kl 06.00.
- 5 Helgdagar från kl 06.00 till arbetstidens början påföljande morgon eller kl 06.00.

Mom. 6. Med beredskapstjänst avses skyldighet för fartygsbefäl att under annan tid än ordinarie arbetstid vara anträffbar, så att han inom föreskriven tid kan infinna sig ombord.

Mom. 7. Beredskapstjänst skall fördelas så, att den ej oskäligt belastar enskilt fartygsbefäl. Beredskapstjänst skall ej utläggas under schemalagda tjänstgöringsfridagar (avser ej söndag efter arbetsvecka).

Mom. 8. För arbete som fullgörs under beredskapstjänst, utöver i § 2 mom. 3 angiven tid, utges overtidsersättning.

§ 3

ORDINARIE ARBETSTID PÅ FARTYG I ANNAN FART

Befälhavare är undantagen från sjöarbetstidslagen.

Styrmän

a) Under hamndygn

Den ordinarie arbetstiden skall utgöra 40 timmar per vecka (exkl. måltidsraster och annat avbrott i tjänsten) och högst åtta timmar per dygn måndag-fredag samt fem timmar på lördag. Arbetstiden skall förläggas under måndag-fredag mellan kl 06.00-18.00 samt under lördag mellan kl 06.00-12.00.

Ordinarie arbetstid kan ej utläggas på påsk-, pingst-, midsommar-, jul- eller nyårsafton. Inträffar under veckan helgdag, minskas den ordinarie veckoarbetstiden med åtta timmar för varje sådan dag. Påsk-, pingst-, midsommar-, jul- eller nyårsafton minskas den ordinarie veckoarbetstiden med fyra timmar för varje sådan afton.

b) Under sjödygn samt på avgångs- och ankomstdygn

1 Under sjödygn samt på avgångs- och ankomstdygn, då fartyget befinner sig till sjöss eller eljest under gång under större delen av dygnet, utgör den ordinarie arbetstiden högst 12 timmar per dygn.

2 Under annan tid än under punkt 1 sägs, högst åtta timmar per dygn.

Protokollsanteckning

Fartyg, som under pågående resa med vaksatt besättning söker skyddad ankar-/förtöjningsplats och sjövakter i samband därmed bryts, anses vara i hamn, under förutsättning att fartyget de flesta timmarna under dygnet befunnit sig på ankar-/förtöjningsplats. Har fartyget under de flesta timmarna av dygnet haft sjövakter satta, anses dygnet som ett sjödygn.

§ 4

ÖVERTIDSERSÄTTNING

Mom. 1. All arbetad tid utöver enligt i §§ 2-3 avtalad ordinarie arbetstid berättigar till övertidsersättning. Övertidsersättning skall beräknas särskilt vid varje tillfälle övertidsarbete utförts, varvid påbörjad halvtimme skall ersättas som hel halvtimme.

Mom. 2. Övertidsersättning utgör 1/104 av månadslönen för varje timme övertidsarbete, som utförs helgfria måndagar-fredagar samt lördag och helgdagsafton före kl 16.00

samt 1/71 av månadslönen för varje timme på sön- och helgdag samt för lördag och helgdagsafton efter kl 16.00.

Mom. 3. Fartygsbefäl, vars arbetstid regleras enligt § 3 och som fullgör övertidstjänstgöring, äger åtnjuta kompensation härför antingen i form av kontant ersättning eller i form av ledighet. Kompensationen utgår i den form fartygsbefälet önskar, om inte arbetsgivaren av särskilda skäl bestämmer annat. Nu omnämnd ledighet skall utgå på samma sätt som kompensationsledighet och vara förenad med rätt till traktamente.

Anmärkning

Med uttrycket "särskilda skäl" avses objektiva skäl, t ex att hålla tiderna i ett avlösningssystem eller att icke fördröja ett fartygs avgång, således vid tillfälliga situationer.

Mom. 4. Ledighet som kompensation för övertidstjänstgöring, som utförs helgfria måndagar - fredagar samt lördag och helgdagsafton före kl 16.00, utgör 1,2 timmar och för övertidstjänstgöring på annan tid 2 timmar.

§ 5

KOMPENSATIONSLEDIGHET

Annan fart

Mom. 1. Till vaktindelad befälhavare skall kompensation för arbetstidsförkortningen utgå enligt samma princip som för styrmän.

Mom. 2. Annan befälhavare äger rätt att med hänsyn tagen till den ledighet övrigt befäl åtnjuter under fartygets uppehåll i hamn, bereda sig motsvarande ledighet som kompensation för tjänstgöring under sön- och helgdagar.

Skulle det med hänsyn till förhållandena visa sig omöjligt för befälhavare att ordna sådan ledighet, skall mellan honom och rederiet träffas överenskommelse om annan förläggning av kompensationsledigheten.

Utöver ovan nämnda ledighet utges ytterligare fem dagars ledighet per tjänstgöringsmånad ombord.

Mom. 3. Styrman, vars arbetstid regleras enligt § 3 b) ovan äger för ordinarie arbetstid, som fullgörs på sön- och helgdag, utfå vederlag i form av ledighet under motsvarande antal

timmar. Härutöver utgår vederlag för det antal timmar, som den ordinarie arbetstiden överstiger 36 timmar per vecka, sedan det antal timmar frånräknats, som motsvarar under veckan intjänat vederlag för tjänst på sön- och helgdag. Då en eller två helgdagar

ingår i tjänstgöringsveckan, beräknas vederlag för den ordinarie arbetstid, som överstiger 28 respektive 20 timmar.

Vid bruten vecka (p g a sjukdom eller att arbetstiden förlagts enligt § 3 a) en eller flera dagar) skall vederlaget beräknas enligt följande tabell:

Kolumn 1	Kolumn 2
Antalet tjänstgörings- dagar enligt § 3 b)	Vederlagskompensation för varje timme överstigande
7 dagar	36 timmar
6 dagar	31 timmar
5 dagar	26 timmar
4 dagar	20 timmar
3 dagar	15 timmar
2 dagar	10 timmar
1 dag	5 timmar

Då helgdag inträffar under veckan skall den bas från vilken kompensationen beräknas enligt kolumn 2 minskas med åtta timmar. Vid påsk-, pingst-, midsommar-, jul- eller nyårsafton minskas basen på motsvarande sätt med fyra timmar.

§ 6

AVRÄKNING AV INTJÄNAD LEDIGHET

Mom. 1. Vaktfri befälhavare skall vid varje ledighetsdag avräkna en dag helgfritt dygn måndag-fredag.

Under ledighetstid avräknas ej lördag, påsk-, pingst-, midsommarafton, dagen före Alla Helgons dag samt Valborgsmässoafton under år, då första maj infaller på lördag.

Mom. 2. För arbetstidsreglerat fartygsbefäl, som åtnjuter kompensationsledighet, avräknas för varje ledighetsdag, såväl vardag som söndag, 5,1 timmar.

Avdrag får dock ej ske för midsommarafton eller dagen före Alla Helgons dag. Avdrag får ej heller ske för på annan dag än söndag infallande helgdag, julafton, nyårsafton eller Trettondagsafton eller för dag, varunder vederbörande varit sjuk.

Under år, då första maj infaller på lördag, får ej heller avdrag ske för Valborgsmässoafton.

Mom. 3. Intjänad ledighet bör utgå i första hand i form av ledighet. Endast om så skulle visa sig omöjligt, får ledighet ersättas genom kontant betalning. Ersätts ledighet med kontant betalning, skall ersättning för ledighet beräknas på följande sätt.

Antalet inestående kompensationsledighetstimmar divideras med 5,0. Det erhållna resultatet utgör det antal dagar, för vilket ersättning skall utbetalas. Antalet dagar anges med högst en decimal.

Mom. 4. Ledighet i form av semester eller sjukledighet får inte avräknas mot intjänad ledighet.

Mom. 5. Intjänad ledighet, som uttas i form av fritid, räknas som arbetstid.

§ 7

LÖNER

Mom. 1. Under anställningstiden utbetalas följande månadslöner:

Befälhavare

Lönen bestäms enligt hittillsvarande praxis genom särskild överenskommelse mellan respektive rederi och dess befälhavare.

Styrman

Lön utges enligt tariff i lönebilagan.

Mom. 2. Då fartygsbefäl beordras till beredskapstjänst, utgår beredskapsersättning enligt följande:

Beredskapstjänst enl. § 2 mom. 5 punkt 1 ersätts med ett krontalsbelopp enligt lönebilagan

Beredskapstjänst enl. § 2 mom. 5 punkt 2 ersätts med ett krontalsbelopp enligt lönebilagan

Beredskapstjänst enl. § 2 mom. 5 punkt 3 ersätts med ett krontalsbelopp enligt lönebilagan

Beredskapstjänst enl. § 2 mom. 5 punkt 4 ersätts med ett krontalsbelopp enligt lönebilagan

Beredskapstjänst enl. § 2 mom. 5 punkt 5 ersätts med ett krontalsbelopp enligt lönebilagan

Mom. 3. Fartygsbefäl, som tjänstgjort minst fem år i viss ordinarie befattning, skall vid förflyttning på rederiets order till fartyg i lägre grupp bibehålla den lön, som gällde för den högre grupp han tidigare tjänstgjort i.

Fartygsbefäl, som endast tjänstgjort minst två år, skall vid förflyttning till lägre grupp bibehålla den lön, som gällde för den grupp han tidigare tillhört, intill dess lönen i den grupp han efter förflyttningen tillhör uppgår till det belopp, som gällde vid förflyttningen.

Mom. 4. För erhållande av 2- och 5-årstillägg får fartygsbefäl, utöver befälstid, tillgodoräkna sig den sjötid, som fullgjorts efter 18 månader till sjöss.

§ 8

TRAKTAMENTE M .M.

a) Fartygsbefäl som ej erlägger sjömansskatt (avser endast hamnfart)

Mom. 1. Vid resor utanför hamnområde, som kräver längre tid än 12 timmar, utbetalas ett dagtraktamente enligt lönebilagan, såvida rederiet ej bestrider kosthållet.

Mom. 2. Då fartyg utför uppdrag på annan ort än fartygets stationeringsort, utbetalas under nedan angivna förutsättningar till fartygsbefäl ett belopp enligt lönebilagan per dag.

- a) Kost och logi tillhandahålls i land.
- b) Annat traktamente eller kostersättning utgår ej.

Mom. 3. Arbetsgivaren och fartygsbefälets lokala fackklubb kan träffa överenskommelse om, att ersättning skall utbetalas enligt reglerna på statens område.

b) Fartygsbefäl som erlägger sjömansskatt (avser enbart annan fart och omfattar jämväl fartygsbefäl som ej erlägger sjömansskatt)

Mom. 1. Kostersättning

Till fartygsbefäl utbetalas, utöver den fasta lönen, fri kost eller, när kost saknas, kostersättning enligt § 14 i storsjöavtalet. Kostersättning utbetalas även under semester, vederlagsdag och fridag samt annan dag, då fartygsbefäl under tjänstgöringen enligt överenskommelse ej vistas ombord.

Mom. 2. Traktamente

Under tid, då fartygsbefäl under tjänstgöring vistas på sådan ort, att han icke utan olägenhet kan använda sig av sin bostad och ej heller bereds kost och logi, utbetalas ett traktamente enligt § 14 storsjöavtalet.

Om godtagbar sanitär standard ej kan upprätthållas under fartygets varvsvistelse, skall rederiet tillhandahålla kost och logi i land eller utbetala traktamente enligt första stycket.

Traktamente utbetalas dock ej, om fartygsbefälet utan olägenhet kan använda sig av sin bostad.

Mom. 3. Uppdrag på annan ort

Då bogserfartyg utför uppdrag i hamnfart på annan ort än fartygets stationeringsort, utbetalas under nedan angivna förutsättningar till fartygsbefäl ett belopp enligt lönebilagan per dag.

- a) Kost och logi tillhandahålls i land.
- b) Annat traktamente eller kostersättning utgår ej.

§ 9

RESTIDERSÄTTNING

(Avser tid utanför ordinarie arbetstid)

Mom. 1. Rätten till restidsersättning

Om ett fartygsbefäl har rätt till särskild kompensation för övertidsarbete, föreligger rätt till restidsersättning enligt nedan.

Mom. 2. Förutsättningar för restidsersättning

Med restid, som medför rätt till ersättning, avses den tid under en beordrad tjänsteresa, som åtgår för själva resan till bestämmelseorten.

Vid beräkning av restid skall endast fulla halvtimmar medtas.

Om arbetsgivaren har bekostat sovplats på tåg eller båt under resan eller del av denna, skall tiden kl 22.00-08.00 ej medräknas.

Som restid räknas även normal tidsåtgång, då fartygsbefäl under tjänsteresa själv kör bil eller annat fordon, oavsett om detta tillhör arbetsgivaren eller ej.

Mom. 3. Restidsersättningens storlek

Restidsersättning utges per timme med

månadslönen
240

utom då resan företas under tiden från kl 18.00 fredag fram till kl 06.00 måndag eller från kl 18.00 dag före arbetsfri helgdagsafton eller helgdag fram till kl 06.00 dag efter helgdag, då ersättningen är

månadslönen
190

§ 10

SEMESTER

Mom. 1. Semester utgår enligt lag med de tillägg eller förändringar, som anges i mom. 2-10 nedan.

Mom. 2. Förskjutning av semesterår och/eller intjänandeår

Rederiet och den lokala sjöbefälsklubben eller Sjöbefälsföreningen kan överenskomma om förskjutning av semesterår och/eller intjänandeår.

Mom. 3. Semesterns längd

Mom. 3:1. Semesterns längd för befälhavare och styrmän är 25 semesterdagar. Befälhavare och styrmän, som uppnått 40 års ålder, har dock rätt till 28 semesterdagar.

Mom. 3:2. Med semesterdagar avses både betalda och obetalda semesterdagar. Antalet betalda dagar fastställs enligt principerna i 7 § semesterlagen.

Mom. 3:3. Arbetstagare får avstå från rätt till semesterledighet, som ej är förenad med semesterlön.

Mom. 4. Arbetstagare i tidsbegränsad anställning, vars anställningstid uppgår till högst 90 dagar, saknar, om ej annat överenskommits, rätt till semesterledighet. I sådana fall har dock arbetstagare rätt till semesterersättning för anställningstiden hos rederiet.

Mom. 5. Beräkning av semesterledighet

Omfattar semesterledigheten minst 19 dagar och föranleder ej särskilda skäl annat, har arbetstagare som arbetar lördag eller söndag eller båda dessa dagar rätt till ledighet motsvarande tid av veckoslut omedelbart efter denna.

Mom. 6. Förläggning av semesterledighet

Mom. 6:1. Vid upprättande av semesterplan skall hänsyn tas till att arbetstagare får en ledighetsperiod av minst fyra veckor maj-september, varav minst tre veckor skall utgöra semesterledighet.

Anmärkning

Ovan angivna skrivning får ej utnyttjas för att försämra förläggning enligt hittillsvarande praxis.

Mom. 6:2. Arbetstagare skall underrättas om förläggningen av huvudsemestern minst två månader före ledighetens början. Beträffande annan semesterledighet skall rederiet senast en månad före semesterns början underrätta om tidpunkten för sådan semester.

Mom. 7. Beräkning av semesterlön

Mom. 7:1. Semesterlönen utgörs av den på semestertiden belöpande aktuella månadslönen och semestertillägg enligt nedan.

Semestertillägg för varje betald semesterdag utgör 0,8 procent plus ett krontalsbelopp enligt lönebilagan av arbetstagarens vid semestertillfället aktuella månadslön.

Med månadslön avses i detta sammanhang fast kontant månadslön och eventuella fasta lönetillägg per månad.

Beträffande ändrad befattning - se nedan.

Mom. 7:2. Semesterersättning beräknas som 5,2 procent av den aktuella månadslönen per uttagen betald semesterdag. Semesterersättning för sparad semesterdag beräknas som om den sparade dagen tagits ut det semesterår anställningen upphörde.

Mom. 7:3. För varje uttagen obetald semesterdag görs avdrag från arbetstagarens aktuella månadslön med 4,6 procent av månadslönen.

Om arbetstagaren under intjänandeåret haft annan befattning som fartygsbefäl än vid semestertillfället, skall den vid semestertillfället aktuella månadslönen proportioneras i förhållande till hans andel i olika befattningar vid arbetsplatsen under intjänandeåret.

Mom. 8. Utbetalning av semesterlön

Vid utbetalning av semesterlön gäller följande

Semestertillägget om 0,8 procent plus ett krontalsbelopp enligt lönebilagan utbetalas vid det ordinarie löneutbetalningstillfället i samband med eller närmast efter semestern.

Mom. 9. Sparande av semester

Sparade semesterdagar skall uttas ut i den ordning de sparats.

Vill arbetstagare spara semesterdagar, skall han underrätta rederiet senast i samband med att semesterplan upprättas.

Semesterlön för sparad semesterdag beräknas enligt mom. 7:1 och mom. 7:3.

Mom. 10. Semester för nyanställda

Om en nyanställd arbetstagares betalda semesterdagar ej täcker tiden för företagets huvudsemester eller om arbetstagaren i annat fall vill ha längre ledighet än som motsvarar antalet semesterdagar, kan arbetsgivaren och arbetstagaren överenskomma om tjänstledighet eller ledighet utan löneavdrag under erforderligt antal dagar.

Överenskommelse om tjänstledighet eller ledighet utan löneavdrag skall vara skriftlig.

Vid ledighet utan löneavdrag görs, om arbetstagarens anställning upphör inom fem år från den dag anställningen började, avdrag från inestående lön och/eller semesterersättning enligt samma bestämmelser som vid tjänstledighet men räknat på den lön, som gällde under ledigheten. Avdrag skall ej göras, om anställningen upphört på grund av:

- 1 Arbetstagares sjukdom.
- 2 Förhållande som avses i 6 § tredje stycket, första meningen LAS eller
- 3 Uppsägning från arbetsgivarens sida som beror på förhållande, som ej hänför sig till arbetstagaren personligen.

Anmärkning

Då arbetstagaren har erhållit flera betalda semesterdagar än som motsvarar hans intjänade rätt och skriftlig överenskommelse enligt ovan ej har träffats, gäller bestämmelserna om förskotterad semesterlön i 29 § tredje stycket semesterlagen.

Mom. 11. Fridagar

Fartygsbefäl erhåller två halva eller en hel fridag per månad. När vederlagstid utgår enligt § 6 skall en halv fridag inräknas i vederlagsfritiden.

§ 10 A

FINANSIERING AV SJÖFARTSHÖGSKOLEELEVERNAS FARTYGSFÖRLAGDA UTBILDNING

För varje avlönat befäl erlägger arbetsgivaren en avgift per månad i syfte att bidra till täckandet av det enskilda rederiets kostnader i samband med sjöfartshögskoleelevernas fartygsförlagda praktikperiod enligt närmare föreskrifter från SARF.

§ 11

AVTALETS GILTIGHETSTID

Detta avtal gäller fr o m den 1 februari 2017 t o m den 31 januari 2020 och därefter år efter år, såvida inte skriftlig uppsägning från någondera parten sker minst tre månader före utlöpningsdagen.

Stockholm den 16 maj 2017

**SJÖFARTENS ARBETSGIVARE-
FÖRBUND**

SJÖBEFÄLSFÖRENINGEN

Lars Andersson

Mikael Huss